

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
सेवा आयोग

प्रशासन समुह , तह ५ पदको आन्तरिक (खुला) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

भाग	विषय	खण्ड	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या र अंक भार
१	सामान्य ज्ञान र सामाजिक अध्ययन	क	१००	४०	१ घण्टा १५ मिनेट	बस्तुगत बहुवैकल्पिक	२५X२ = ५०
	सेवा सम्बन्धी	ख				विषयगत	१० X५ =५०
२	व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता		२०			मौखिक	

- भाग १ को परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरुलाई मात्र भाग २ को परीक्षामा समावेश गराईने छ ।
- प्रश्न पत्र र लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधित भई हटाएका वा थप गरी संशोधित भई कायम रहेका)लाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागू हुने मिति : २०६९/१२/८ गते

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान

प्रशासन समूह, तह ५ पदको आन्तरिक(खुला) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड – क

सामान्यज्ञान तथा सामाजिक अध्ययन

१. सामान्य ज्ञान १० प्रश्न X२ अंक =२० अंक
- १.१ नेपालको भौगोलिक ऐतिहासिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक र राजनैतिक अवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.२ सार्क मुलुकको महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरु सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
- १.३ विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धिहरु सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
२. सामाजिक अध्ययन १५ प्रश्न X२ अंक =३० अंक
- २.१ भौगोलिक आधारमा नेपालको विभाजन र प्रत्येक भागका विशेषताहरु, नेपालको प्राकृतिक सम्पदा, जलस्रोत, पहाडहरु, खानी र जलवायु ।
- २.२ नेपालको इतिहास लिच्छविकाल, मल्लकाल, पृथ्वीनारायण शाहदेखि हालसम्म ।
- २.३ नेपालमा राजनैतिक विकास, बहुदलिय व्यवस्था र संसदीय व्यवस्थाको महत्व र कार्य ।
- २.४ नेपालमा योजनावद्ध विकास र नेपालको सरकारी बजेट प्रणाली ।
- २.५ वातावरण प्रदुषणका कारणहरु र यसबाट हुने खतराहरु, वातावरण स्वच्छ र सन्तुलित राख्ने उपायहरु, शहरीकरण र जनसंख्या वृद्धि तथा वातावरणको सम्बन्ध ।
- २.६ नेपालको परराष्ट्र सम्बन्धको विकास, सार्क र संयुक्त राष्ट्र संघ ।

खण्ड- ख

सेवा सम्बन्धी

- १० प्रश्न X५ अंक =५० अंक
१. सार्वजनिक प्रशासन, संगठन,कर्मचारी प्रशासन, समन्वय र नियन्त्रण सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
२. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको संगठन संरचना सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
३. लेखा र जिन्सी सेस्ता सम्बन्धी सामान्य जानकारी ।
४. नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को सामान्य जानकारी ।
५. नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन २०२० र नेपाल मेडिकल काउन्सिल नियमावली, २०२४
६. नेपाल नर्सिङ्ग परिषद ऐन २०५२
७. नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद ऐन २०५३
८. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन २०६४
९. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानका कर्मचारीको सेवा शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०६७
१०. पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान, आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६७

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान
प्रशासन सेवा ,प्रशासन अधिकृत, तह ७ पदको आन्तरिक(खुला) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

भाग	पत्र र विषय	पूर्णाङ्क	उत्तिर्णाङ्क	समय	परीक्षा प्रणाली	कैफियत
१	प्रथम पत्र : सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन	१००	४०	३ घण्टा	विषयगत	
	द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी	१००	४०	३ घण्टा	विषयगत	
२	<u>व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता</u>	३०			मौखिक	

- भाग १ को परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र भाग २ को परीक्षामा समावेश गराइनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएता पनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा तिन(३) महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधित भई हटाइएका वा थप गरी संशोधित भई कायम रहेका) लाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति २०६८/१२/१०

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान

प्रशासन सेवा ,प्रशासन अधिकृत, तह ७ पदको आन्तरिक(खुला) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- सार्वजनिक प्रशासन र व्यवस्थापन ।

१. राज्य व्यवस्थाको परिचय १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
- १.१ राज्य व्यवस्था संचालनको सिद्धान्त र शक्ति पृथक्कीकरणको अवधारणा
१.२ नेपालको आन्तरिक संविधान , २०६३
२. सार्वजनिक प्रशासनको परिचय १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा,उद्देश्य, कार्यक्षेत्र र सिमा
२.२ सार्वजनिक प्रशासन र निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रका व्यवस्थापन बीचको तुलना
२.३ सार्वजनिक प्रशासन र राजनीतिबीचको अन्तरसम्बन्ध
३. सार्वजनिक नीति (निर्माण,कार्यन्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन) १ प्रश्न X ५ अंक = ५ अंक
४. नेपालमा सार्वजनिक प्रशासन, व्यवस्थापन, सार्वजनिक नीति व्यवस्थापन ,नेतृत्व र निर्णय प्रकृया सम्बन्धी समस्याहरु र तिनको समाधानको उपाएहरुको विषयमा जानकारी १ प्रश्न X ५ अंक = ५ अंक
५. संगठन र व्यवस्थापन २ प्रश्न X ५ अंक = १० अंक
- ५.१ संगठनको परिचय, यसका विभिन्न स्वरुप (Flat,Vertical, Pyramid, Domebell)
५.२ संगठनका विभिन्न सिद्धान्तहरु (आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रण ,पदसोपान) र नेपालको सार्वजनिक क्षेत्रमा त्यसको प्रयोग
५.३ व्यवस्थापनका विभिन्न प्रकार (सहभागितामूलक ,नियन्त्रणत्मक)
६. प्रशासनको नविन अवधारणा १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
- ६.१ सुशासनको अवधारणा,(उत्तरदायित्व, पारदर्शिता, भ्रष्टचार निवारण, सामाजिक न्याय,राजनैतिक तथा प्रशासकीय प्रतिबद्धता,आचार संहिताको प्रयोग र नागरिक शिक्षाको महत्व)
६.२ नेपाल सरकारका उत्तरदायित्व र जवाफदेही निर्वाह गर्ने सन्दर्भमा व्यवस्थापिका संसदका समितिहरु , अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रको भूमिका
७. कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
- ७.१ कर्मचारी प्रशासन र संगठनात्मक व्यवहार सम्बन्धी सामान्य जानकारी
७.२ उत्प्रेरणाको सिद्धान्त, उत्प्रेरणाको लागि मौद्रिक तथा गैर मौद्रिक प्रोत्साहन (Incentive) हरुको भूमिका ,मनोबल तथा मनोबललाई प्रभाव पार्ने तत्वहरु
८. विकास प्रशासन र योजना १ प्रश्न X १० अंक = १० अंक
- ८.१ परिचय तथा परिभाषा
८.२ विकासोन्मुख देशमा विकास प्रशासनको प्रयोग

- ८.३ विकासमा जनसहभागिता
८.४ सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको साभेदारी(Public Private Partnership) को अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
८.५ योजनाबद्ध विकासको अवधारणा र चालु आवधिक योजना
८.६ नेपालमा विकास प्रशासनका चुनौती तथा सम्भावनाहरु

९. विकेन्द्रीकरण र स्थानीय विकास

१ प्रश्न X १० अंक = १० अंक

- ९.१ विकेन्द्रीकरणको अवधारणा र नेपालमा यसको प्रयोग
९.२ नेपाल सरकारले दलित , उपेक्षित, आदिवासी तथा जनजातिको उत्थानको लागि संचालित लक्षित कार्यक्रम
९.३ महिला सशक्तिकरण र लैङ्गिक समानता

१०. आर्थिक प्रशासन तथा प्रशासकीय कानूनहरु

२ प्रश्न X १० अंक = २० अंक

- १०.१ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६४
१०.२ अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ र अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग नियमावली २०६९
१०.३ भ्रष्टचार निवारण ऐन, २०५९
१०.४ सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) नियमावली, २०६५
१०.५ नेपाल सरकारको बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र अनुगमन तथा मुल्याङ्कन प्रणाली
१०.६ नेपाल सरकारको लेखा तथा लेखा परिक्षण प्रणाली र बेरुजु फछ्यौट व्यवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी
१०.७ सार्वजनिक प्रशासनमा आर्थिक प्रशासनको महत्व

.....

पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान

प्रशासन सेवा, प्रशासन अधिकृत, तह ७ पदको आन्तरिक(खुला) प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी ।

१. जनशक्ति व्यवस्थापनका प्रमुख पक्ष

२प्रश्न X१० अंक =२०

- १.१ जनशक्ति व्यवस्थापन तथा योजना
- १.२ उत्प्रेरणा र समुह गतिशीलता
- १.३ कार्यक्षमता मूल्यांकन ,वृत्ति विकास र पदोन्नति
- १.४ सुपरीवेक्षण
- १.५ प्रशिक्षण र क्षमता विकास
- १.६ सामाजिक सुरक्षा व्यवस्था
- १.७ व्यवसायिकता ,नैतिकता आचरण र अनुशासन
- १.८ पुरस्कार र दण्ड सजाय सम्बन्धी व्यवस्था
- १.९ कर्मचारी सम्बन्ध

२. प्रशासकीय व्यवस्थापनका विधि र तौरतरिका तथा नेपालमा तिनको प्रयोग

२प्रश्न X१० अंक =२०

- २.१ व्यवस्थापन परीक्षण
- २.२ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- २.३ नेपाल सरकारको निर्णय प्रक्रिया
- २.४ नेपालको सार्वजनिक प्रशासनमा नेतृत्वको प्रकार , प्रवृत्ति र यसको भूमिका
- २.५ सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिता र नागरिक बडापत्रको व्यवहारिक पक्ष
- २.६ प्रशासकीय व्यवस्थापनमा नागरिकको सहभागिता एवं नागरिक समाजसँगको सहकार्य र साभेदारी निर्माण
- २.७ कार्यलय व्यवस्थापन र कार्यविधि
- २.८ मस्यौदा लेखन सम्बन्धी सीप

३. नेपालमा परियोजना व्यवस्थापन (तर्जुमा ,कार्यन्वयन,अनुगमन तथा मूल्यांकन)

२प्रश्न X५ अंक =१०

४. नेपाल सरकारका प्रमुख राष्ट्रिय नीति र तिनको कार्यान्वयन पक्ष

२प्रश्न X५ अंक =१० अंक

- ४.१ औद्योगिक नीति
- ४.२ सूचना प्रविधि नीति
- ४.३ वैदेशिक सहायतासम्बन्धी नीति
- ४.४ गरीबी निवारण र बेरोजगारी नीति

५. सार्वजनिक नीतिको प्रभावकारी कार्यान्वयनका उपाय

१प्रश्न X १०अंक = १०

६. नेपालका स्वास्थ्य प्रशासन सम्बन्धी कानून र तिनको प्रयोग

२प्रश्न X १० अंक = २० अंक र २ प्रश्न X ५ अंक = १० अंक = ३०

- ६.१ नेपाल मेडिकल काउन्सिल ऐन, २०२० र नेपाल मेडिकल काउन्सिल नियमावली, २०२४
- ६.२ नेपाल नर्सिङ्ग परिषद ऐन, २०५२
- ६.३ नेपाल स्वास्थ्य व्यवसायी परिषद ऐन, २०५३
- ६.४ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान ऐन, २०६४
- ६.५ पाटन स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठानको कर्मचारीको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०६७
- ६.६ पाटन विज्ञान प्रतिष्ठान, आर्थिक प्रशासन नियमावली, २०६७